

Zabezpečenie obchodných záväzkových vzťahov

Prof. JUDr. Mária Patakyová, PhD.

Zabezpečenie záväzkov (všeobecne)

- Posilnenie právneho postavenia veriteľa v záväzkovom vzťahu, zabezpečenie splnenia jeho pohľadávky
- Aktivizuje sa v okamihu, keď dlžník riadne a včas nesplní svoje záväzky
- Zabezpečenie - vznik vedľajšieho zabezpečovacieho právneho vzťahu
- Funkcie zabezpečenia:
 - Preventívna
 - Zabezpečovacia
 - Uhradzovacia/reparačná
 - Represívna/penalizačná

Vývoj zabezpečenia- ručenie

- Dôvera - mimoriadny význam v obligačnom vzťahu
- Ak veriteľ nemal dostatočnú dôveru dlžníkovi (charakterové vlastnosti alebo majetkovú schopnosť) mal možnosť ju doplniť dôverou k niekomu inému
- Ručenie – dohoda medzi veriteľom a treťou osobou (*ručiteľ/adpromissor*), zakladalo sa spravidla *stipulačným sľubom*: „*Sľubuješ dať to isté? Sľubujem*“ (*Idem dari spondesne? Spondeo.*)
- Vznikalo viacero vzájomných vzťahov medzi zúčastnenými
 - Vzťah medzi ručiteľom a veriteľom vzťah vedľajší a podporný
 - Vzťah medzi dlžníkom a ručiteľom (odškodnenie za zaplatený dlh)
 - Vzťah medzi viacerými ručiteľmi

Zabezpečenie záväzkov (zásady)

- Zásada akcesority
 - Zabezpečovací vzťah má spravidla vedľajšiu (akcesorickú) povahu – čo do vzniku, trvania aj obsahu je závislý od zabezpečovaného záväzku
 - Zabezpečovaný záväzok (hlavný záväzok) – zabezpečovací záväzok (vedľajší záväzok)
 - Výnimky zo zásady akcesority (banková záruka)
- Zásada subsidiarity
 - Zabezpečovací záväzok sa uplatní podporne v prípade, ak hlavný záväzok nemožno realizovať
 - Intenzita zásady subsidiarity závisí od zabezpečenia (môže dôjsť k prelomeniu: banková záruka)

Zabezpečenie záväzkov (právny režim)

- Z akcesorickej povahy zabezpečovacích vzťahov sa odvíja aj právny režim zabezpečenia (OZ v. OBZ)
- Relatívne a absolútne obchodné záväzkové vzťahy
 - § 261 ods. 7 OBZ: *„Touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.“*
- Fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy
 - § 262 ods. 3 OBZ: *„Touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení záväzkov zo zmlúv, pre ktoré si strany zvolili použitie tohto zákona podľa odseku 1, ak osoba poskytujúca zabezpečenie s tým prejaví súhlas alebo v čase vzniku zabezpečenia vie, že zabezpečovaný záväzok sa spravuje touto časťou zákona.“*

Zabezpečenie záväzkov (právna úprava) I.

- OBZ – komplexná úprava
 - Ručenie (§ 303 a nasl. OBZ)
 - Banková záruka (§ 313 a nasl. OBZ)
 - Uznanie záväzku (§ 323 OBZ)
- OBZ – doplnková úprava
 - Zmluvná pokuta (§ 300 a nasl. OBZ)
 - Záložné právo na obchodný podiel (§ 117a OBZ)
- OZ – v záväzkovom práve upravuje
 - Zmluvná pokuta (§ 544 a nasl. OZ)
 - Ručenie (§ 546 a nasl. OZ)
 - Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov (§ 551 OZ)
 - Záložná zmluva (§ 552 OZ)
 - Zabezpečenie záväzkov prevodom práva (§ 553 a nasl. OZ)
 - Zabezpečenie postúpením pohľadávky (§ 554 OZ)
 - Uznanie dlhu (§ 558 OZ)
- OZ – vo vecných právach upravuje
 - Záložné právo (§ 151a a nasl. OZ)
 - Zádržné právo (§ 151s a nasl. OZ)

Zabezpečenie záväzkov (právna úprava) II.

- Iné spôsoby zabezpečenia?
- Akreditív, notárska úschova, Escrow, zmenka, pristúpenie k dlhu ...
- Zmluvné strany si môžu v konkrétnom prípade dojednať aj ďalšie spôsoby zabezpečenia záväzku, než sú tie, ktoré nachádzame upravené v OBZ alebo OZ
- Zabezpečovať je možné existujúci záväzok aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti

Zabezpečenie záväzkov (vznik)

- Zabezpečenie vznikajúce z/zo
 - Jednostranného právneho úkonu
 - Uznanie záväzku
 - Dvojstranného právneho úkonu
 - Záložná zmluva podľa OZ
 - Dohody
 - Zmluvná pokuta
 - Zákona
 - Zádržné právo v OBZ

Zábezpeka

- § 555 OZ: *„Závazok dať zábezpeku možno splniť najmä zriadením záložného práva alebo spôsobilými ručiteľmi.“*
- Zábezpeka nie je spôsob zabezpečenia
- Závazok dať zábezpeku v. poskytnutie konkrétnej formy zábezpeky (napr. ručenie)
- Zabezpečenie záväzku dať zábezpeku?

Voľba zabezpečovacích inštitútov

- Vhodná voľba zabezpečovacieho inštitútu alebo kombinácie viacerých
 - Zvýšenie efektivity vymáhania zabezpečovaného záväzku
 - Zvýšenie motivácie dlžníka na splnenie záväzku
- Pri voľbe je potrebné zohľadňovať
 - Vhodnosť/primeranosť zabezpečovacieho inštitútu
 - Rozdielnu efektívitu pri zabezpečovaní peňažných a nepeňažných záväzkov
 - Časový aspekt vykonania zabezpečovacieho inštitútu(záložné právo)/vymáhania nároku zo zabezpečovacieho inštitútu (zmluvná pokuta)
 - Možnosti kompenzácie škody vzniknutej nespĺnením zabezpečovaného záväzku

Zmluvná pokuta I.

- Právna úprava obsiahnutá v §§ 300 až 302 OBZ nie je komplexnou úpravou tohto inštitútu, ale nadväzuje na právnu úpravu zmluvnej pokuty obsiahnutú v §§ 544 až 545a OZ
- Funkcie zmluvnej pokuty
 - prevenčná (zabezpečovacia) funkcia
 - reparačná (uhradzovacia) funkcia
 - sankčná funkcia (predstavuje sankciu pre toho, kto porušil povinnosť)
- Paušalizovaná náhrada škody - § 545 ods. OZ - veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednania účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné
- Dlužník je zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení, ak z dohody o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné

Zmluvná pokuta II.

- Podľa OBZ – exonerácia nie je možná (dispozitívne)
- Podmienky vzniku práva na zmluvnú pokutu
 - platné uzavretie dohody medzi veriteľom (ktorý si zmluvnou pokutou zabezpečuje splnenie určitého záväzku zo strany dlžníka) a dlžníkom o zmluvnej pokute
 - písomná forma § 544 ods. 2 OZ
 - vymedzenie povinnosti, na zabezpečenie ktorej je zmluvná pokuta dohodnutá v súlade s § 37 ods. 1 OZ
 - určenie výšky pokuty alebo určenie spôsobu jej určenia
- Primeranosť zmluvnej pokuty
 - dojednanie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty v zmysle § 301 OBZ nemožno kvalifikovať ako neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ
 - v prípade neprimeranej výšky (max/min ?) - moderačné právo súdu §301 OBZ

Judikatúra SR

- **ZSP 60/2005:** Obchodný zákonník upravuje zmluvnú pokutu na princípe objektívnej zodpovednosti. Ide však o úpravu dispozitívnu, preto účastníci obchodného záväzkového vzťahu majú možnosť upraviť podmienky vzniku povinnosti platiť pokutu odchyľne a dohodnúť sa na uplatnení princípu zavinenia. Objednávateľ, pokiaľ nevyužil právo odstúpiť od zmluvy, je povinný prevziať dielo, aj keď je odovzdané oneskorene. Z hľadiska vzniku práva objednávateľa na dohodnutú zmluvnú pokutu za omeškanie zhotoviteľa s dokončením diela nemožno však prevzatie oneskorene zhotoveného a odovzdaného diela považovať za dohodu o zmene zmluvne dohodnutého termínu zhotovenia diela. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 1. 1. 2003, sp. zn. M Obdo V 5/2003.)
- **ZSP 57/2006:** Zmluvná pokuta okrem zabezpečovacej funkcie plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Aj keď právo na zmluvnú pokutu vzniká bez ohľadu na vznik škody, medzi zmluvnou pokutou a škodou vzniknutou porušením zabezpečenej zmluvnej povinnosti existuje súvislosť. Priznanie zmluvnej pokuty mnohonásobne prevyšujúcej právo, ktoré zabezpečuje, by viedlo k celkom neodôvodnenému majetkovému prospechu oprávneného a znamenalo by neúmerne prísnu a bezdôvodnú sankciu, ktorá nie je nevyhnutná pre naplnenie zabezpečovacej funkcie zmluvnej pokuty (rozsudok NS SR z 1. júla 2006, sp. zn. 1 Obdo V 93/2004).

Judikatúra ČR

- **Uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 12. júla 2001, sp. zn. 25 Cdo 186/2000:**
Ak sa zaviazal jeden z kupujúcich pre prípad omeškania so zaplatením kúpnej ceny a zaplatí zmluvnú pokutu aj za ostatných kupujúcich, nie je to samo osebe dôvodom neplatnosti dohody o zmluvnej pokute.
- **Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 26. marca 2001, sp. zn. 33 Cdo 1079/99:**
Pokiaľ účastníci v zmluve o zmluve budúcej dohodli ako zmluvnú pokutu nevrátenie zálohy, je podmienkou platnosti tejto dohody o zmluvnej pokute platnosť zmluvy o zmluve budúcej.
- **Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 25. júna 2002, sp. zn. 25 Cdo 182/2001:**
Dohoda o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu pre prípad výkonu práva (odstúpenie od zmluvy), a nie pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti je v rozpore s účelom a inštitútu zmluvnej pokuty (§ 544 a nasl. OZ), a teda pre rozpor s účelom zákona je neplatné.

Judikatúra k primeranosti zmluvnej pokuty

- **ZSP 18/1999:** Pri posudzovaní primeranosti výšky zmluvnej pokuty súd prihliada na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Zmluvnú pokutu vo výške jednej päťdesiatiny z hodnoty zabezpečovaného záväzku nemožno považovať za neprimeranú (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Obo 283/98).
- **ZSP 23/2004:** Dohoda o zmluvnej pokute musí byť uzavretá písomne a musí v nej byť určená výška pokuty alebo v nej musí byť určený spôsob jej určenia. Výšku zmluvnej pokuty možno určiť jednorazovo pevnou sumou, prípadne v percentách, či zlomkom ceny alebo aj ako sumu, ktorá sa môže určitým spôsobom opakovať. Jej výška alebo spôsob určenia však musí byť vyjadrená jednoznačne, rovnako ako zmluvná povinnosť, pre prípad porušenia ktorej bola zmluvná pokuta dojednaná, inak je takáto dohoda neplatná (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. M Obdo V 4/2003).
- **Rozsudok Vrchného súdu v Prahe z 26. októbra 2004, sp. zn. 5 Cmo 320/2004: 1.** Zmluvnú pokutu je možné v zmysle § 301 OBZ znížiť iba na návrh účastníka, a to iba v konaní o zaplatenie tejto pokuty, Nie je na ľubovôli súdu, či pokutu zníži. Ak sú pre to podmienky podľa uvedeného ustanovenia, svoje moderačné oprávnenie použije. Nemôže však tak urobiť len zo svojej iniciatívy, bez toho aby sa toho zmluvné strany v konaní domáhali.

Funkcie zmluvnej pokuty

- **ZSP 57/2006:** Oprávnenie súdu znížiť neprimerane vysokú zmluvnú pokutu je zásahom do zmluvnej voľnosti účastníkov obchodného záväzkového vzťahu, ktorá je jedným zo základných princípov obchodného práva, Obchodný zákonník však možnosť takéhoto zásahu predpokladá a upravuje. Zmluvná pokuta plní okrem zabezpečovacej funkcie aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Aj keď právo na zmluvnú pokutu vzniká bez ohľadu na vznik škody, medzi zmluvnou pokutou a škodou vzniknutou porušením zabezpečenej zmluvnej povinnosti existuje súvislosť. priznanie zmluvnej pokuty mnohonásobne prevyšujúcej právo, ktoré zabezpečuje, by viedlo k celkom neodôvodnenému majetkovému prospechu oprávneného a znamenalo by neúmerne prísnu a bezdôvodnú sankciu, ktorá nie je nevyhnutná pre naplnenie zabezpečovacej funkcie zmluvnej pokuty. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24.3.2006, sp. zn. 1 Obdo V 93/2004.)

Akcesorita zmluvnej pokuty

- **ZSP 20/2004:** Platným odstúpením od zmluvy zanikajú aj všetky vedľajšie záväzky, vrátane záväzku na zmluvnú pokutu, ktoré boli od existencie hlavného záväzku závislé. Ak však nárok na zmluvnú pokutu vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu jej skoršieho porušenia, nárok na zmluvnú pokutu nezaniká, ale je obmedzený len do doby platného odstúpenia od zmluvy. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 1. 3. 2004, sp. zn. M Cdo 264/2002.)

Ručenie I.

- Úprava v OBZ (§303 – 312 OBZ) – komplexná, existujúca paralelne popri ucelenej úprave ručenia v OZ (§ 546 – 550 OZ)
- Ručením možno zabezpečiť
 - len platný záväzok dlžníka alebo jeho časť
 - aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky
- Veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval (§ 306 OBZ)
- Oprávnenia ručiteľa voči veriteľovi
 - uplatniť všetky námietky, na ktorých uplatnenie je oprávnený dlžník
 - započítať pohľadávky dlžníka voči veriteľovi, ak na započítanie by bol oprávnený dlžník, keby veriteľ vymáhal svoju pohľadávku voči nemu
 - započítať svoje pohľadávky voči veriteľovi

Ručenie II.

- Vznik

- zmluvný základ
- zákon
- jednostranný právny úkon ??? (vyhlásenie ručiteľa) – pre zvýšenie právnej istoty odporúčaný zmluvný základ ---) súhlas veriteľa musí byť aspoň prezumovateľný !

- Podmienky vzniku

- písomná forma
- určitost' zabezpečeného záväzku vyžaduje jeho špecifikáciu čo do rozsahu (výšky pohľadávky), obsahu (stanovenie konkrétnych práv a povinností zmluvných strán), ako aj právneho titulu (napr. pôžička)
- presná identifikácia subjektov – veriteľ, dlžník a ručiteľ
- obsahová stránka ručiteľského vyhlásenia – záväzok uspokojiť veriteľa v prípade nesplnenia určitého záväzku dlžníkom

Platnosť ručiteľského záväzku

- **ZSR 33/2001:** Samotná skutočnosť, že ručiteľská listina je za ručiteľa nečitateľne podpísaná bez uvedenia mien a funkcií podpisujúcich, čo nezodpovedá zapísanému spôsobu v obchodnom registri, podľa ktorého sa podpisovanie vykoná tak, že k vytlačenému alebo napísanému názvu spoločnosti a funkcie v spoločnosti podpisujúci pripoja svoj podpis, bez ďalšieho nespôsobuje neplatnosť ručiteľskej listiny. Pokiaľ zo záhlavia ručiteľskej listiny je zrejmé, kto je ručiteľom, mená a funkcie konajúcich za ručiteľa, pravosť podpisov, ktorých ručiteľ v konaní nespochybnil, niet pochyb o tom, ktoré osoby za vytlačeným názvom spoločnosti ručiteľskú listinu podpísali a v akej funkcii. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 3. 2000, sp. zn. 2 Obo 182/99.)

- **ZSP 82/2003:** Pri predaji podniku prechádzajú na kupujúceho všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj vzťahuje a predávajúci zo zákona ručí za splnenie prevedených záväzkov kupujúcim. Pri následnom predaji podniku nedochádza k zániku tohto ručenia, pokiaľ ním zabezpečený záväzok trvá aj naďalej. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 1. 11. 2003, sp. zn. 6 Obo 231/2002.)
- **ZSP 9/2006:** Ručenie vzniká písomným vyhlásením ručiteľa veriteľovi, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplní určitý záväzok. Na platnosť ručiteľskej listiny nemá vplyv prípadné zriadenie záložného práva na zabezpečenie ručiteľského záväzku. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 1. 1. 2003, sp. zn. 3 Obo 205/2003.)
- **ZSP 55/2007:** Kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom. Ručenie je jednostranný písomný právny úkon ručiteľa, ktorý musí splňať zákonné náležitosti z hľadiska formálnej aj obsahovej. Ak štatút obce určuje hodnotu majetkových práv, ktorá vyžaduje schválenie obecného zastupiteľstva, nemôže štatutárny orgán obce platne prevziať ručiteľský záväzok, ktorý určenú hodnotu presahuje. Takýto právny úkon je bez schválenia obecným zastupiteľstvom neplatný. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2006, sp. zn. 1 Obdo V 9/2005.)

Uznanie záväzku I.

- Komplexná úprava v §323 OBZ (v OZ samostatná úprava uznania dlhu § 558 OZ)
- Požiadavka písomnej formy
- Jednostranný právny úkon (písomné uznanie záväzku), musí byť dlžníkom adresovaný/určený veriteľovi
- OBZ - nevyžaduje určenie výšky ani právneho dôvodu záväzku, ktorý sa uznáva
- OBZ - možnosť uznania aj premlčaného záväzku, na rozdiel od OZ, nevyžaduje sa dôkaz o tom, že dlžník o premlčaní svojho dlhu (záväzku) vedel

Uznanie záväzku II.

- Dôsledky uznania záväzku
 - plynutie novej premlčacej doby – limitácia 10 rokov
 - vznik vyvrátiteľnej domnienky o tom, že záväzok v čase jeho uznania dlžníkom existoval
- Konkludentné uznanie záväzku (§ 323 ods. 2 OBZ)
 - platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia (§407 ods. 2 OBZ)
 - čiastočné plnenie záväzku má účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať na to, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku (§407 ods. 2 OBZ)
 - konkludentným spôsobom možno uznať iba nepremľčaný záväzok.

Judikatúra SR

- **ZSP 10/2003:** Ak dlžník písomne uzná svoj záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia vyplývajúci zo vzťahu medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti, účinky uznania treba posúdiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka a nie podľa Občianskeho zákonníka. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 1. 1. 2002, sp. zn. 2 Obo 173/2002.)
- **ZSP 23/2008:** Podľa čl. 32 ods. 1 Dohovoru CMR, nároky z prepravy, na ktoré sa vzťahuje tento Dohovor, sa premlčujú za jeden rok. Dohovor nemá vlastné ustanovenia o uznaní záväzku a jeho dôsledkov, ale odkazuje na právo platné na súde, na ktorom sa právo uplatňuje. Účinky uznania záväzku preto treba riešiť podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, takže dôsledkom relevantného uznania záväzku je plynutie novej, štvorročnej premlčacej doby. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. 6. 2007, sp. zn. 1 Obdo V 62/2005.)

Banková záruka I.

- § 313 – 322 OBZ
- Zabezpečovací inštitút blízky ručeniu
- Plní zabezpečovaciu funkciu a uhradzovaciu funkciu
- Neaplikuje sa pri nej zásada akcesority a subsidiarity/tzv. Záruka na prvú výzvu a bez námietok
- Absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 6 písm. e))
- Vznik: vystavenie záručnej listiny bankou
- Obligatórne náležitosti záručnej listiny
 - Záväzok banky, že uspokojí veriteľa, ak dlžník nesplní určitý záväzok alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine
 - Označenie dlžníka a jeho záväzok, za ktorý banka preberá záruku
 - Uvedenie sumy, za ktorú banka ručí
 - Písomná forma

Banková záruka II.

- Povinnosť banky plniť
 - Len vtedy, keď ju na to veriteľ písomne vyzve
 - Dokumentárna banková záruka – predloženie dokumentov
- Regresné právo voči dlžníkovi
 - Vzťah dlžníka a banky je upravený mandátnou zmluvou
 - V prípade plnenia zo strany banky, banka nevstupuje do práv veriteľa
 - Právo uplatniť regres voči dlžníkovi
 - Uplatnenie námietok – dlžník v nemôže uplatniť námietky, ktoré by inak mohol uplatniť voči veriteľovi (výnimka § 321 ods. 3 OBZ)
- Postúpenie práv veriteľa
 - Len v prípade podmienenej bankovej záruky
- Zánik bankovej záruky
 - *„Ak je doba platnosti v záručnej listine obmedzená, banková záruka zanikne, ak veriteľ neoznámí banke písomne svoje nároky z bankovej záruky počas jej platnosti.“* (§ 321 ods. 1 OBZ)

Záložné právo I.

- Úprava v OZ (§ 151a - 151me)
- Úprava v OBZ (§ 297 - § 299) – zrušené
- Záložné právo ako vecné právo k cudzej veci slúži v zmysle § 151a OZ na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva
- Záložné právo oprávňuje záložného veriteľa uspokojiť sa, alebo sa domáhať uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva, ak dlžník nesplní pohľadávku riadne a včas
- § 151c ods. 1 OZ záložným právom je možné zabezpečiť peňažné aj nepeňažné pohľadávky
- Zriadenie
 - písomná zmluva,
 - schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva,
 - rozhodnutie súdu alebo správneho orgánu,
 - zákon
- Vznik (odovzdaním/registrácia/zápis)

Záložné právo II.

- *„Záloh môže byť vec, právo, iná majetková hodnota, byt a nebytový priestor, ktoré sú prevoditeľné, ak zákon neustanovuje inak. Záloh môže byť aj súbor vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, podnik alebo časť podniku, alebo iná hromadná vec.“* (§ 151d OZ)
- Predmetom zálohu môže byť aj obchodný podiel – iná majetková hodnota
- Záložné právo na obchodný podiel (§ 117a OBZ)
- Výkon záložného práva
 - spôsobom určeným v zmluve o zriadení záložného práva,
 - predajom zálohu na dražbe (zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov) alebo
 - predajom zálohu podľa osobitných zákonov (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov)

Zadržné právo I.

- Úprava OZ (§ 151 s a nasl. OZ)
- Úprava v OBZ nie je
- Vecné právo k cudzej veci – tak, ako záložné právo
- Kto je povinný vydať hnutelnú vec, môže ju zadržať, aby zabezpečil svoju splatnú peňažnú pohľadávku voči tomu, komu je inak povinný vec vydať. Nemožno však zadržiavať vec svojvoľne alebo ľstivo odňatú. (§ 151s ods. 1 OZ)
- Vzniká jednostranným prejavom veriteľa a spočíva vo faktickom zadržaní veci
- Zabezpečuje len peňažné pohľadávky, ktoré sú splatné
- Zadržné právo je núdzový zabezpečovací inštitút, ktorý nie je vopred dohodnutý v zmluve

Zadržné právo II.

- Zmluva o skladovaní - § 535
 - Skladovateľ má na zabezpečenie svojich nárokov zo zmluvy o skladovaní zadržné právo na skladovaných veciach, dokiaľ sa u neho nachádzajú.
- Zasielateľská zmluva - § 608
 - Na zabezpečenie svojich nárokov voči príkazcovi má zasielateľ zadržné právo k zásielke, dokiaľ je zásielka u zasielateľa.
- Zmluva o preprave veci - § 628
 - Dopravca má na zabezpečenie svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy zadržné právo k zásielke, dokiaľ s ňou môže nakladať.
- Zmluva o bankovom uložení veci - § 707
 - Banka má na zabezpečenie svojich práv zo zmluvy o uložení iných hodnôt zadržné právo k predmetu uloženia, dokiaľ sa v nej nachádza.